

Inntøkurnar hjá fiskimonnum:

Nakað tað sama sum í 1994

Einastu bólkar, sum høvdu veruliga framgongd vóru nótabátarnir og teir smáu ísfiskatrolararnar. Orsøkin er tann nógva norðhavssildin og at uppsprísurn er so góður

JÚSTINUS EIDESGAARD

Fiskimannafelagið eigur neyv hagtel yvir inntøkuviðurskiptini hjá føroyska fiskimanninum. Hetta kemst av, at sambært lóg, so er Fiskimannafelagið tryggað at fáa allar av okningarnar sendandi frá reiðaranum.

Fiskimannafelagið hevur tveir teir seinastu dagar havt ársfund og Óli Jacobsen hevur lagt fram ársfrágreiðing. Forvitnisligastu töluni í formannsfrágreiðingini hava altíð verið inntøkuviðurskiptini hjá fiskimanninum og tað vóru tey eisini í ár.

Óli Jacobsen segði:

– Fyri teir flestu veiðu-hættirnar er ikki tann stóri munurin frá í fjør til í ár ella frá í fyrrárin til í ár. Tó er fitt hækking í inntøkunum hjá smærri ísfiskatrolarum. Hetta er fyrst og fremst vegna tann góða uppsprís-

in. – Hjá idnaðarskipunum er ein stór lækking, og her eru rættuliga vánalig útlit vegna tess, at skipini ikki

sleppa at veiða undir Føroyum vegna stóru íblandingina av hýsumurti. Landsstýrið hefur roynt at stuðla hesi veiðu til at royna aðrar møguleikar, og bert tíðin fer at visa, um hetta eydnast.

– Við nótaskipunum er talan um eina heilt stóra hækking, og er hetta serstakliga orsakað av sildini, sum kom aftur í Eysturdjúp í stórum mongdum í ár. Fiskiskaðurin tyktist av vera aftur at fáa á Flemish Cap, men hetta slst ikki enn á hagtolunum.

– Garnaveiðan undir Føroyum eftir svartkalva og havtasku tyktist framvegis at ganga niður á bakka, segði Óli Jacobsen.

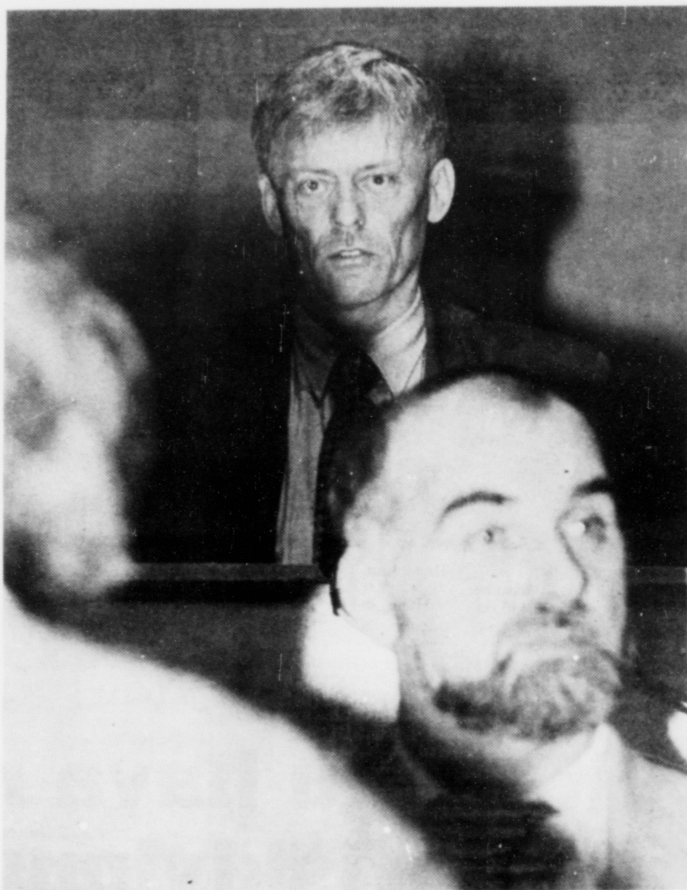
Fiskimannafelagið hevur roknað út hvussu nógv manningarnar á teimum ymsku skipabólkunum hava vunnið dagliga og samanmett hetta við lægstu daglönina á landi fyri átta tímar. Hon er fyri ein vanligan arbeidsmann 676 krónur um dagin.

Nótabátarnir eiga bestu inntøkuna. Teir hava í

meðal verið til fiskislap 161 dagar í 1995 og fiskiparturin er við viðbót og minstu lön 314.000 krónur. Hetta gevur 1949 krónur um dagin. Taka vit yvir eitt 10 ára skeið, so er tað munandi betri at vera nótabáttur í dag, enn tað var í 1985. Talan er um eina hækking í inntøkuni seinastu 10 árinu uppá 123 prosent. Taka vit tvey tey seinastu árin, so er talan um eina hækking uppá ávikavist 81 % og 64 %.

Næstbesti bólkurin eru teir stóru hekkutrolararnir á saltfiska og flakaveiðu í Barentshavinum og á Flemish Cap. Teir hava verið í miðal burtur 194 dagar í 1995 og inntøkan er við frittíðarløn og viðbót 301.000 krónur fyri hvønn dekkspartin. Taka vit eitt tiggju ára skeið aftur til 1985 so er talan um eina lækking uppá eitt prosent. Men í mun til 1993 og 1994 er talan um stóra hækking uppá ávikavist sjei og átta prosent.

Manningarnar umboð á hesum skipbólki hevði munandi meira av peningi at brúka miðskeiðis í áttatiárunum samanborið við í dag. Serliga tá vit hugsað um hvussu nógv dýrari tað er vordíð at liva. Rækjutrolararnir eru tann skipabólkur, sum hevur merkt meinastu afturgongdina í 1995. Manningarnar á rækjutrolarunum hava í meðal verið 169 dagar í sjónum. Við frittíðarløn, viðbót og minstuløn hava manningarnar í meðal vunnið 151.000 krónur fyri 1995. Hetta er nógvalunda tað saman sum í

Óli Jacobsen á ársfundinum hjá fiskimannafelagnum. Fremst Eyðun Johannsens, sum virkaði sum formaður, aftan á at Dia í Vestmanna doyði fyrr í ár. Dia var næstformaður í Fiskimannafelagnum og sat í formannssessinum, meðan Óli var í Tinganesi

peningi at brúka miðskeiðis í áttatiárunum samanborið við í dag. Serliga tá vit hugsað um hvussu nógv dýrari tað er vordíð at liva.

Rækjutrolararnir eru tann skipabólkur, sum hevur merkt meinastu afturgongdina í 1995. Manningarnar á rækjutrolarunum hava í meðal verið 169 dagar í sjónum. Við frittíðarløn, viðbót og minstuløn hava manningarnar í meðal vunnið 151.000 krónur fyri 1995. Hetta er nógvalunda tað saman sum í

1994, men tá vóru teir munandi meira í sjónum, 239 dagar. Taka vit eitt tiggju ára skeið aftur til 1985 so er talan um eina afturgongd uppá 21 prosent. Manningarparturin á einum rækjutrolara í 1986 var 304.000 krónur

Sáttmálarnir

Í byrjanini av formannsfrágreiðingini kom Óli Jacobsen inná sáttmálarnar. Hann segði m.a.:

– Sum menn minnst, høvdu vit rættuliga dramatiskar sáttmálasamráðingar í 1993. Tær byrjaðu við eini rættuliga stórarí ósemju við yvirmannafelagnum, sum tó seinni varð loyst.

– Men tann sáttmáli, sum vit undirskrivaðu náttina millum 31. mars og 1. apríl, var tað, sum vit kallaðu ein kreppusáttmáli. Ein høvudsgrund fyri hesum sáttmála var, at vit vildu vera við til at bjarga arbeidsplassum hjá fiskimonnum, og vit vildu stuðla royndunum at fáa nýggi arbeidsplass.

– Samstundis varð ásett, at hesin sáttmáli bert í skuldi vera galdandi fram til 1. apríl 1995. Og tá tingast skuldi um nýggjan sátt-

mála, skuldi grundarlagið vera tann gamli sáttmálin, t.v. s. sáttmálin frá 1992, segði Óli Jacobsen.

– Sum menn eisini minnst, merkti hesin sáttmálin rættuliga stórar niðurskurðir í partinum hjá fleiri bólkum av fiskimonnum. Serliga sárt var tað at lækka partin hjá rækjumunnum um so nóg, sum talan var um. Men hinvegin hevur hetta stuð medvirkað til, at vit hava varðveitt rækjuflootan og enná fingið hann nakað oktan. Og sigast skal til rós fyri fiskimenn, at teir tóku hesar broytingar mannliga.

– Hesin sáttmáli gekk út 1. apríl í ár, tá tingast skuldi um ein nýggjan sáttmála. Orsakað av almenna verkfallinum vórðu samráðingarnar útsettar til fyrst í mai, tá semingsstovnurin kom upp í. Tað var alla tæðina semja um, at grundarlagið fyri tingingunum var sáttmálin frá 1992, men tað var ikki semja um hvussu nýggi sáttmálin skuldi siggja út. Reiðarafelagið vildi hava sáttmálan frá 1993 framlongdan, meðan Fiskimannafelagið saman við hinum manningarfeløgum vildu framleingja sáttmálan frá 1992.

– Úrslitið var ein neyðsemja eins og allar aðrar samráðingar enda, segði Óli Jacobsen og kom síðan inná broytingarnar í sáttmálanum.

Fiskimannafelagið hevur hildið ársfund í Havn seinastudagarnar. Mynd Kalmar